

PALANGA – 2013 m. Lietuvos kultūros sostinė

Seniai įpratome sakyti, kad Palanga Lietuvoje – simbolinė vasaros sostinė. Ji, nepaisant to, kad sparčiai auga ir kiti Lietuvos kurortai, kad ir ten vystoma pramogų bei poilsio industrija, ir toliau kasmet sutraukia daugiausiai poilsiautojų. Jūra ir prie jos atsiverianti begalinė erdvė, kopos ir gaivių oru džiuginantys pušynai į Palangą nuolat kviečia sugrįžti ne tik mėgėjus nerūpestingai praleisti laiką, bet ir tuos, kas nori prie jūros pailsėti ir atgauti jėgas. Kasmet čia jiems pasiūloma vis daug įvairiausių renginių. Palangai gavus teisę vadintis 2013 m. kultūros sostine, miestas tam iš anksto pradėjo rengtis. Buvo nutarta ne tik išlaikyti bei įsime-

nančiais akcentais atnaujinti kurorte visus metus vykstančius tradicinius renginius, bet ir kurorto svečiams bei miesto gyventojams pasiūlyti daug naujų švenčių, festivalių, koncertų. 2013 m. sudaryta ir paskelbta preliminari svarbiausių šiais metais Palangoje planuojamų organizuoti kultūrinių renginių programa. Susipažinti su ja, manome, pravartu kiekvienam, kuris jau planuoja savo atostogas ar kelionę į Palangą.

Metų kultūriniai renginiai Palangoje buvo pradėti tradicinėmis, nuo pat Lietuvos atgimimo pradžios daug miesto gyventojų ir jų svečių sutraukiančiomis Užgavėnėmis. Tą dieną po kurortą vaikščiojo persirengėliai, dėl savo teisės išlikti kovojo Kanapinis bei Lašininis, lauže buvo sudeginta Morė.

Vasario 16 d. Palangoje, Jūratės ir Kastyčio skvere, Šventosios pagrindinėje mokykloje, Palangos senojoje gimnazijoje vyko koncertai, skirti Lietuvos valstybės dienai paminėti.

Vasario 16 ir 17 dienomis dešimtą kartą mieste surengta tradicinė šventė „Palangos stinta“. Kaip skelbė jos organizatoriai ir kuo įsitikino tie, kas surado laiko ir galimybių tomis dienomis aplankyti

Palangą, šventėje visų laukė agurkais kvepianti stinta, tradicinės magaryčios žvejams ir svečiams, skambėjo muzika. Visą dieną buvo galima ne tik paragauti įvairiais būdais paruoštos stintos, bet ir sudalyvauti įvairiose varžybose, stebėti Stintų grilio čempionatą. Šventę papuošė ir sveikuolių maudynės ledinėje jūroje.

Kovo 10 ir 11 dienomis Šventosios pagrindinėje mokykloje ir Palangos senojoje gimnazijoje vyko koncertai, skirti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Juose koncertavo Pa-

Publikacijoje panaudotos Danutės Mukienės, Gretos Tautavičiūtės ir Tomo Kapočiaus nuotraukos, kuriuose užfiksuoti Palangos miesto vaizdai, švenčių akimirkos

Palangos Tiškevičių rūmų didysis parteris

langos miesto švietimo įstaigų kolektyvai.

Kovo 30 d. Jūratės ir Kastyčio skvere bus duotas startas pėsčiųjų žygiui „Gintaro kelias Palanga–Šventoji 2013“. Jis skirtas Palangos krašto prijungimo prie Lietuvos datai paminėti.

Kovo 31-ąją, Šventų Velykų proga, J. Basanavičiaus gatvėje iškilmingai bus atidaryta Margučių alėja. Nutarta čia tradiciškai vėl eksponuoti milžiniškus margučius, kurių aukštis siekia iki 2 metrų. Šventės metu organizuojamos įvairios atrakcijos.

Balandžio 7 d. Šventosios centre miestelio kultūros centro (Šventosios g. 1) darbuotojai visų lauks Atvelykio šventėje. Šventosios kultūros centre tą dieną vyks ir susitikimas su latvių kino režisieriumi Janiu Streičiu bei etnografinė latvių ir lietuvių vakaronė.

Balandžio 15-ąją Palangos miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje (Vytauto g. 61) planuojama iškilmingai pažymėti Kultūros dieną. Jos metu bus siekiama stiprinti visuomenės suvokimą, jog kultūra yra žmogaus dvasingumo raiška, galinti suvienyti valstybės institucijų, visuomenės ir atskirų žmonių pastangas kurti brandžią pilietinę visuomenę ir bendrą gėrį. Šią dieną Palangoje bus paminėtas ir Lietuvos skladytojo, sklاندymo pradininko Broniaus Oškino 100-metis.

Balandžio 20, 28 dienomis Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje vyks renginiai, skirti Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejui. Kurorte planuojama pašventinti ir jubiliejaus progai sukurtą koplytstulpį.

Balandžio 25–28 dienomis mieste vyks Lietuvos regionų ir Europos tautų Jurginių papročių festivalis „Jurgi, paimk raktus!“ Šventės metu Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Gruzijos ir Rusijos folkloro ansambliai supažindins su savo regionų Jurginių papročiais. Renginiai vyks miesto švietimo įstaigose, aikštėse. Planuojama surengti ir Jurginėms skirtą konferenciją. Kavinės tą dieną kvies į kulinarinio paveldo pristatymus bei naktinius šokius. Miesto viešojoje bibliotekoje numatyta atidaryta paroda „Šv. Jurgis – liaudies skulptūroje ir grafikoje“. Palangos Švč. Mergelės Marijos

Ėmimo į dangų bažnyčioje vyks tradicinių giesmių valanda. Šventės pagrindiniai akcentai: eitynės, Šv. Jurgio raktų ieškojimas Birutės parke bei Šv. Jurgio ir smako kovos inscenizacija pajūryje.

Gegužės 11 d. Palangoje – tradiciniai „Gintarinio savaitgalio“ renginiai. Jūrų dievas Neptūnas pakrantėje ties Palanga barstys gintarus, o poilsiautojai turės galimybę parungtyniauti jų rinkimo varžybose; laimės tas, kuriam pavyks jų daugiausiai surinkti.

Gegužės 17–19 dienomis – kurorto naujo vasaros sezono atidarymo šventė „Palanga-760“. Gausybė įvairiausių renginių vyks

(Nukelta į 4 p.)

Palangos Jūratės ir Kastyčio skveras

Palangos J. Basanavičiaus gatvė

(Atkelta iš 3 p.)

Palangos miesto parke, aikštėse, skveruose, gatvėse.

Gegužės 18 d. palangiškius ir jų svečius pakvies renginių programa „Ant krašto marės Palangos miestelėj...“, kuri palangiškius ir kurorto svečius, vis atsinaujindama, džiugins kiekvieną vasaros mėnesį. Programa skirta etninės kultūros puoselėjimui ir populiarinimui. Palangos Birutės parke, ant Žemaičių kalnelio, koncertuos etnografiniai ansambliai, liaudies muzikos kolektyvai. Bus atliekamos pajūrio krašto senosios meilės dainos, vyks gegužinė.

Birželio 14 d. Palangoje, prie Tremtinių kryžiaus, – Gedulo ir vilties dienos paminėjimas.

Birželio 13–15, 20–22, 27–29, liepos 4–6, 11–13, 18–20, 25–27, rugpjūčio 1–3, 8–10, 15–17, 22–24, 29–31 dienomis (vasaros sezono metu kiekvieną ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 18.30 val.) Palangos Birutės parko rotundoje – pučiamųjų orkestrų muzikos koncertų ciklas „Dūdų vasara“. Šiais koncertais bus pratęsta daugiau negu šimtmetį Palangoje gyvuojanti pučiamųjų muzikos vasaros koncertų tradicija.

Birželio 15 d. J. Basanavičiaus gatvėje ir pajūryje vyks linijiniai šokiai. Planuojama, kad tą dieną vien J. Basanavičiaus gatvėje vienu metu linijinius šokius šoks daugiau negu tūkstantis žmonių iš įvairių pasaulio šalių.

Birželio 21 d. – renginių programa „Ant krašto marės Palangos miestelėj...“, skirta etninės kultūros puoselėjimui ir populiarinimui. Palangos parke, ant Žemaičių kalnelio, koncertuos etnografiniai ansambliai, liaudies muzikos kolektyvai. Tą dieną bus atliekamos vokalinės ir instrumentinės sutartinės.

Birželio 22, 29, liepos 13, 20, 27, rugpjūčio 17, 24, rugsėjo 7 dienomis Palangos gintaro muziejuje vyks kultūros renginiai „Klasikos balsai“ – lietuvių kultūros klasikos ir dabarties dialogas. Kiekvienam renginiui bus pasirenkamas vis kitas lietuvių meno klasikas, kurio kūryboje ir asmenybės istorijoje ypač ryškus Baltijos erdvės Palangoje išgyvenimas, jo branginimas kūriniuose ir žmogiškojo gyvenimo aplinkybėse, išreikštas ir įprasmintas jūros artumas, klasikinio meno patirtys, universalių vertybių teigimas.

Birželio 22 d. – vasaros sezono atidarymo šventė Šventosios miestelyje. Koncertai, mugė, sporto varžybos vyks miestelio gatvėse.

Birželio 23 d. – Rasos šventė (Joninė) Šventojoje, ant Žemaičių Alkos kalno. Bus pinami vainikai, deginami laužai, buriama, pasitinkama tekanti saulė.

Tą pačią dieną Šventosios miestelio žvejybos uoste (Priekla-

kos g. 21) taip pat vyks Joninių šventė – bus sveikinami Jonai ir Janinos, vyks koncertai. Šventę vainikuos fejerverkas.

Liepos 4, 11, 18, 25, rugpjūčio 1, 8, 15, 22, 29 dienomis Palangos Birutės parke vyks renginiai „Birutės parko istorijos atspindžiai“. Tai teatro akcijos, kurių metu lankytojai bus supažindinami su Palangos Birutės parko ir Tiškevičių rūmų istorija. Nuo 18 val. prie Didžiojo tvenkinio parko lankytojai turės galimybę susitikti su istoriniais personažais, pristatančiais gyvą parko istoriją.

Liepos 5, 6 dienomis – „Kultūros naktis prie Baltijos“. Palangos Birutės parke ir kitose kurorto vietose vyks koncertai, poezijos renginiai, bus įgyvendinami įvairiausi meno projektai.

Liepos 10–13 dienomis Palangos Vytauto gatvėje – tarptautinės „Omnitel 1000 km“ lenktynės.

Liepos 10, 17, 24 dienomis netradicinėse koncertų erdvėse – „Vėjų rožė“. Saulėlydžių metu bus rengiami koncertai erdvėse, iš kurių matyti jūra. Vyks pasaulinės klasikos ir lietuvių kompozitorių muzikos vakarai.

Liepos 20 d. Šventojoje, žvejybos uoste, prie kavinės „Žvejų užveiga“, vyks Žvejų šventė. Tikimasi, kad į ją suvažiuos vasarotojai iš visos Lietuvos, panorę nors maža dalimi prisiliesti prie žvejų kasdienybės, tapusios jų gyvenimo būdu. Žvejų uoste vyks valčių, vandens dviračių estafetės, jūrinio mazgo rišimo, žuvies gaudymo rankomis varžybos. Šventės metu bus verdama žuvienė, sveikinami žvejai, vyks koncertai, liaudiška vakaronė prie laužo, uostą nušvies fejerverkas.

Liepos 30–31 ir rugpjūčio 2–3 dienomis vienoje iš gražiausių pajūrio vietų – Palangos Birutės parke, Gintaro muziejaus terasoje, vyks festivalis „Nakties serenados“. Tai tradicinis, ypatingą atmosferą skleidžiančių renginių ciklas, suartinantis klasikinės muzikos atlikėjus ir klausytojus. Lietuvos nacionalinė filharmonija šį unikalų Lietuvos kamerinio orkestro koncertų ciklą rengia nuo 1971-ujų. Kasmet vasaros vakarais klausytojai kviečiami klausytis muzikos atvirame ore.

Rugpjūčio 1–15 dienomis Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje – sakralinės muzikos festivalis „Ave Maria“. Jis skiriamas į Palangos bažnyčių grįžusiam restauruotam didžiojo altoriaus paveikslui „Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu“ (tai senas ir vertingas bažnytinės dailės kūriny, nutapytas XVII a. ir tapęs Palangos bažnyčios religine bei menine relikvija).

Rugpjūčio 7–16 dienomis Antano Mončio namuose-muziejuje (S. Daukanto g. 16) – tarptautinis meno festivalis „Antano Mončio dienos“. Planuojama, kad šio festivalio dalyvių geografija bus plati. Garsūs menininkai pristatys įvairius projektus, festivalyje jungsis poezija ir teatras, dailė ir meninė edukacija.

Rugpjūčio 16 d. Palangos Birutės parke, ant Žemaičių kalnelio, – renginių programa „Ant krašto marės Palangos miestelėj...“, skirta etninės kultūros puoselėjimui ir populiarinimui. Vyks modifikuoto folkloro grupės „Atalyja“ koncertas (ši grupė savo kūryboje jungia archaišką lietuvių folklorą su roko, džiazo, indų muzikos elementais ir išraiškos priemonėmis).

Rugpjūčio 15–18 dienomis Šventosios vasaros estradoje (Šventosios g. 27) – alternatyvios muzikos ir meno festivalis „Satta Outside“. Festivalio koncertai vyks penkiose scenose. Jose nuo ryto iki vakaro pasirodymus rengs atlikėjai iš įvairių pasaulio šalių.

Rugpjūčio 24 d. prie Šventosios kultūros centro vyks vasaros sezono uždarymo šventė „Paskutinė atostogų diena“. Renginio organizatoriai žada daug pramogų, jų dalyviai visą dieną galės šėlioti

kartu su muzikantais, dalyvauti įvairiose atrakcijose.

Rugsėjo 7 d. – Birutės parko diena Palangos parke. Renginių dalyviai bus supažindinti su parko šimtmetėmis tradicijomis. Savaitgalį vykstantys pučiamųjų orkestrų koncertai, spektakliai, folkloro renginiai, Palangos menininkų teatralizuotos akcijos, floristikos parodos pristatys gyvą parko istoriją.

Rugsėjo 7 d. Palangos Birutės parke, ant Žemaičių kalnelio, bus pratešta renginių programa „Ant krašto marės Palangos miestelėj...“, skirta etninės kultūros puoselėjimui ir populiarinimui. Čia bus galima pasiklausyti etnografinių ansamblių, liaudies muzikos kolektyvų atliekamų gražiausių žemaičių dainų.

Rugsėjo 14 d. – renginys „Grafų Tiškevičių epochos ženklai Palangoje“. Minint Lietuvoje jau tapusią tradicija Europos paveldo dienas, Palangoje bus organizuojamas pažintinis pasivaikščiavimas po Palangos miesto istorinę dalį, prisimenant grafų Tiškevičių epochos laikų Palangą bei aplankant jų statytus kultūros paveldo objektus, išlikusius iki šių dienų.

Rugsėjo 28 d. Palangoje, Basanavičiaus gatvėje – šventė „Palangos stalas 2013“. Ji bus skirta Tarptautinei turizmo dienai paminėti. Tikimasi, kad šventė sutrauks rekordinį skaičių turistų, pasiryžusių prisėsti prie tūkstančio stalų ir pasimėgauti visomis teikiamomis pramogomis. Tą dieną bus degustuojami, ragaujami įvairiausi patiekalai, lošiama šachmatais, šaškėmis, pasiūlyti kvies etnografiniai ansambliai.

Spalio 12 d. Palangoje, Senojo turgaus 12, – Palangos turgaus šventė. Jos metu bus galimybė sudalyvauti įvairiose atrakcijose: kėlauto laikymo, kopūstų žongliravimo, bėgimo su bulvių maišais. Prekybininkai planuoja akcijas, kurių metu maisto produktai bus pardavinėjami žemesnėmis kainomis. Šventėje skambės linksma muzika, vilios gardūs užkandžiai.

Lapkričio 3, 10, 17, 24 dienomis rengiamas Kamerinės muzikos festivalis į Palangą pakvies klasikinės muzikos mylėtojus. Jo metu vyks kamerinės muzikos virtuozų koncertai. Festivalio misi-

ja – gaivinti ir populiarinti geriausias kamerinės muzikos tradicijas. Festivalio svečiai turės unikalią galimybę mėgautis profesionaliai ir įtaigiai atliekama muzika.

Gruodžio 1, 8, 15, 22 dienomis Gintaro muziejaus Židinio menėje – Advento sekmadienių koncertų ciklas. Advento laikas, kupinas prasmingų apeigų, gražių papročių, burtų. Tai susikaupimo metas prieš didžiąją Kalėdų šventę.

Gruodžio 7 d. Palangos centrinėje miesto aikštėje, J. Basanavičiaus gatvėje – Kalėdinės eglės įžiebimo ir Kalėdų Šviesos miesto šventė. Tą dieną palangiškiai ir miesto svečiai galės grožėtis kalėdinės eglės įžiebimo akimirkomis. Gruodžio 7 d. Palanga bus paskelbta Kalėdų Šviesos miestu.

Gruodžio 15–29 dienomis Šventosios biblioteka ir Šventosios kultūros centras visus kvies į Advento popietes, susitikimus su rašytojais. Kadangi per Adventą nevalia linksmintis, planuojama, kad Šventojoje Advento popietės bus ramios, pokalbiai nuoširdūs, turiningi, vakarų metu skambės poezija ir klasikinė muzika.

Gruodžio 26 d. Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje – tradicinė „Kalėdinės muzikos valanda“, į kurią pakvies Palangos orkestras.

Gruodžio 31 d. pagal tradiciją į Palangos gintaro muziejaus židinio menę, kur vyks naujametinis profesionaliosios muzikos koncertas „Palydint senuosius“, klasikinės muzikos gerbėjus pakvies Palangos kultūros centras.

Na o naktį, palydint senuosius ir sutinkant naujuosius metus, ant Palangos jūros tilto ir Šventosios centre, prie Kultūros centro, Palangos savivaldybė visiems ten susirinkusiems žmonėms žada padovanoti gražų renginį – naujametinį fejerverką.

Į Palangos kultūros sostinės 2013 m. programą nėra įtraukti įvairių kurorte veikiančių viešbučių, poilsio namų, čia vasarą dirbančių koncertinių organizacijų renginiai. Informacija apie juos yra skelbiama atskirai.

Palangos Birutės parko diena